

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier“,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementenprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

VERZOEK VAN DE ADMINISTRATIE.

Wij verzoeken den abonné's het abonnementsgeld voor het 2e halfjaar 1943 ten bedrage van **f 1.25**, te storten op Giro-nummer 147759 van De Banier, Rhenen. Zodoende behoeven wij geen kwitanties aan te bieden, waardoor veel tijd en kosten bespaard worden. Wanneer na 20 juli a.s. nog niet betaald is, zullen wij een kwitantie aanbieden, waardoor het abonnementsgeld met f 0.15 voor incassokosten wordt verhoogd.

KERKNIEUWS.

WEMELDINGE.

Het adres van den kerkeraad der Geref. Gemeente te Wemeldinge is: J. KOOMAN, Dorpsstraat B 48, Wemeldinge.

ONDERWIJS.

Examen. Geslaagd voor onderwijzeres Mej R. v. Peursen, Jan van Scorelkade 56, Alkmaar.

DOOPEN VAN KINDEREN, WIER OUDERS GECENSUREERD ZIJN?

X. vraagt of de kerkeraad een kind doopen mag van een gecensureerde?

Men onderscheide hier tusschen kind en ouders.

A. **Wat het kind betreft**, moet op deze vraag bevestigend geantwoord. Het kind heeft recht op den doop; en de kerkeraad mag dit recht niet aantasten, door zonder meer den doop te weigeren. Ook mag hij dit niet doen bij wijze van straf, die aan de gecensureerde ouders wordt opgelegd. De kerkelijke tucht is niet juridisch, maar medisch; d.w.z. de kerkeraad zit niet als een rechter, om te straffen, maar zoekt door de tucht te behouden. Daarom was het zoo verkeerd, dat weleer een censuur werd uitgesproken voor zes weken of drie maanden. De tucht bedoelt van de zonde te behouden, door den bedrjver tot bekentenis te brengen. Van straffen der ouders door hen in hun kind te treffen mag dan ook in geen geval sprake zijn.

B. **Maar wat de ouders aangaat**, hun moet geweigerd worden hun kind zelf ten doop te brengen. Door de censuur is hun het gebruik der sacramenten (in het gemeen het uitoefenen van de rechten der leden) ontzegd. Hoe zou men hen dan toelaten te antwoorden op de doopvragen? Zoolang de vereischte verzoening door schuldbelijdenis geweigerd wordt, kan de doop alleen geschieden door een lid der gemeente, dat als „getuige“ optreedt. Weigeren de gecensureerde ouders dit, dan maken zij zich niet alleen aan verharding in hun zonde schuldig, maar ook aan hun duren plicht, den doop hunner kinderen zoo haast te doen plaats hebben, als dit geschieden kan.

De kerkeraad wijze hun hierop en ontleene er een te sterkere vermaning aan, om hen, of een hunner althans tot schuldbelijdenis te bewegen.

GESCHIL MET ONDERWIJZER.

X. vraagt of in een dogmatisch bezwaar, dat tegen een onderwijzer is ingebracht, het schoolbestuur dan wel de kerkeraad te beslissen heeft. Het schoolbestuur heeft zich met de school onder toezicht van den kerkeraad geplaatst.

De beslissing in zake dogmatische geschillen komt den kerkeraad toe. Het toezicht, dat de kerkeraad oefent, raakt toch de dogmatische zijde van het onderwijs. Het gaat over de Bijbelsche geschiedenis en b.v. over de leerboekjes in zooverre het dogmatisch, theologisch element aangaat. De technische zijde van het onderwijs enz. late de kerkeraad gerust over aan schoolbestuur en personeel. Maar als dan de kerkeraad toezicht te houden heeft op de geestelijke zijde van het onderwijs, dan is hij via kerkeraad ook verplicht en gerechtigd een onderwijzer tot de orde te roepen als deze van de zuivere leer afwijkt en hem te behandelen als lid der gemeente. Vanzelf stelt de kerkeraad als persoonlijke onderwijzingen en vermaningen niet helpen, niet alleen het Hoofd van de school maar ook het schoolbestuur in kennis van zijn bezwaren en poogt hij ook door hun optreden de afwijking uit te bannen. Maar als niets helpt, al zou zelfs het schoolbestuur den onderwijzer nog willen rechtvaardigen, dan ga de kerkeraad uiteindelijk

over tot censuur. Die onderwijzer kan zich, lid der gemeente zijnde op de classis beroepen; ook (wat ik haast ondenkbaar vind) het schoolbestuur. Bij handhaving van het besluit des kerkerads zal het schoolbestuur tot schorsing van den onderwijzer kunnen overgaan, als in de akte van benoeming de wijziging is opgenomen, waartoe een Algemeene Vergadering van schoolbesturen besloten heeft, dat n.l. bij censuratie ontslag volgt. Ik hoop, dat het daartoe nimmer komen zal en zoo er al eenig geschil rijzen mocht, zoeken men dit door voorzichtig beleid weg te nemen en botsingen te voorkomen.

IS HUWELIJS-SCHIEDING NOODZAKELIJK?

Naar aanleiding van mijn vorige beantwoording inzake een huwelijks-kwestie, vraagt een vrouwelijk lid van een der gemeenten, of zij op grond van Gods Woord verplicht is van haar man te scheiden, omdat deze overspel pleegde; en dit zelf bekende.

Volgens Matth. 19 is scheiding in dit geval geoorloofd. Nergens echter worden gehuwden tot scheiden verplicht. Indien de man met hartelijk leedwezen zijn zonden belijdt en laat en de vrouw hem vergeven kan, is het zeer zeker geoorloofd, dat zij bij elkander blijven. Het ware m.i. zelfs wenschelijk, dat recht berouw maar dan ook oprecht vergeven kon geschieden, hoe smartelijk zulke zonden ook zijn. In elk geval is scheiden op grond van Gods Woord niet verplicht.

KAN DE GEMEENTE OOK DWALEN?

X. is verkoren tot ouderling; hij kan die roeping niet aanvaarden. Nu heeft men hem daartoe willen dwingen door er op te wijzen, dat in het bevestigings-formulier staat (vr. 1) van de gemeente en „mitsdien“ van God geroepen. X. kan dat niet erkennen en vraagt nu wat die vraag beteekent.

„Mitsdien“ beteekent in bedoelde vraag „doordien“. Het wil niet zeggen daarom; derhalve en wijst er dan ook volstrekt niet op, dat van de gemeente geroepen is daardoor reeds van God geroepen, zoodat een geroepene nimmer of nooit bedanken mag. Waar zouden de predikanten met al die beroepen blijven? Maar zoo ik reeds zeide dat „mitsdien“ heeft de beteekenis van „doordien“. God roept niet onmiddellijk van den hemel, doch door de gemeente tot het ambt. Twee zaken volgen hier uit: a. dat men de roeping niet te hoog aansla en over iemands consciëntie ga heerschen, zooals de kerkeraad bij X. wilde doen. Er kunnen wettige bezwaren zijn, waardoor de gekozene de roeping niet kan opvolgen; en

b. hier uit volgt, dat men de roeping der gemeente niet verachten mag. De Heere roept door haar tot het ambt. Het betaamt wel, dat er in ons de bereidwilligheid was en de overgave des harten, om onder biddend opzien tot Sions Koning het ambt waartoe wij geroepen worden te aanvaarden.

GIFTEN.

de getroffen en in Rotterdam

Uit collecte Ridderkerk (f 50, f 25, f 12.50)	f 87.50
Uit collecte Kortgene	- 25.—
Uit collecte Vlaardingen	- 105.—
Collecte Borssele	- 320.—
Uit Zeist	- 250.—
X. te H.	- 5.—

Totaal f 792.50

de Theologische School

X. te H.	f 25.—
X. te Aagtekerke	- 2.—

Tezamen f 27.—

Stille Armen

X. te H.	f 100.—
Emeriti	
G. D.	f 1.—

Tehuis voor Ouden van Dagen.

X. te Aagtekerke	f 1.—
------------------------	-------

Met vriendelijken dank aan de gevers verantwoord ik deze giften. De druk van den oorlog verhindert veel te ondernemen, wat wij gaarne zouden willen doen. Alleen de behoeften der armen kunnen wij nog vrij vervullen en menig behoefte wordt verkwaamt uit hetgeen voor de „stillen“ wordt afgezonderd.

Rotterdam, Giro 63697.

Ds. KERSTEN.

PREDIKANT LOS VAN GEMEENTE.

X. vraagt, tot hoelang een predikant te beschouwen is als nog aan de gemeente, waar hij staat, verbonden?

Practisch zal dat wel zijn tot den Zondag, dat hij afscheid neemt. En in vele gevallen wordt begeerd, dat dit maar zoo lang mogelijk wordt uitgesteld, daar de gemeente den scheidenden leeraar zeer noode ziet vertrekken.

Maar de afscheidspredikatie beteekent niet losmaking. Al zou een leeraar geen afscheid kunnen preeken (b.v. door ziekte, of anderszins) dan is hij bij vertrek naar een

andere gemeente toch los van de kerk die hij diende, op den dag door kerkeraad en classe gesteld. (Voor de classe treden in dezen dikwijls de classe-deputaten op tot nazien van de geloofs-brieven). Het besluit door kerkeraad en classe genomen, ontbindt den band aan de gemeente. De verbinding aan de nieuwe gemeente geschiedt bij de bevestiging aldaar en deze heeft dan ook zoo spoedig mogelijk plaats na den eerstgestelden datum. Laat toch de predikant tusschen deze beide data langen tijd verlopen, dan behoort hij noch tot de verlaten, noch tot de roepende kerk. Zulke een losse positie is echter niet te verkiezen.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 24 JUNI.

ROTTERDAM-Z.: 7.30 uur Ds. Fraanje.
MIDDELHARNIS: 7 uur Ds. Ligtenberg.
6.30 uur Ds. Visser.

VRIJDAG 25 JUNI.

ALBLASSERDAM: 7 uur Ds. Kersten.
ZOETERMEER: 7.30 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 26 JUNI.

NIEUW-BEIJERLAND: 8 uur Dhr. Blok.
H. I. AMBACHT: 3.30 uur Ds. Lamain.

ZONDAG 27 JUNI.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.,
AALBURG: 10.30 en 7 uur leesdienst.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesdienst.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 u. leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6 uur leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BORSELE: 10, 3 en 6 uur leesdienst.
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 3.30 en 7.30 u. Dr. C. Steenblok.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT: 10 en 5 uur leesdienst.
EDE, Bettelkamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPPEET: 10 en 3 uur leesdienst.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHEDÉ: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
GORINCHEM: leesdienst.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.
GOUDSWAARD: 11 en 7 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 u. leesd.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesdienst.
's-GRAVENZANDE: leesdienst.
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAAMSTEDÉ: leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 11, 3.30 en 7.30 uur Ds. Ligtenberg.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 5 uur leesdienst.

HOEDEKENSKERKE: leesdienst.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6 uur Ds. Vreugdenhil.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesdienst.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.
LEMMER: 10, 2.30 en 7.30 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MOERKAPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.
MIJDRECHT: leesdienst.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUWBEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPEET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesdienst.
NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.
OOSTBURG: leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPELLE: 10, 2.30 en 6.30 u. Ds. A. Visser.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorrestejn.
OUD-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 6 uur Dhr. Blok.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDEWATER: 9.30 en 3 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.
POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 u. leesd.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.
ROTTERDAM-C.: 10 en 5 uur Ds. G. H. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10, 3 en 5.30 uur Ds. W. C. Lamain.
DE RIJP: 10.30 en 3 uur leesdienst.
RIJSSSEN: Walkerk, leesdienst.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 3 uur leesdienst.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 u. Dhr. Rijksen.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 3 uur leesdienst.
UDEL (De Beek): 10.30 en 3 u. leesd.

UTRECHT, Boothstraat: 10 en 5.30 u. Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.
WESTKAPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 3 uur Ds. Honkoop.
WIJERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.
WOLPHAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM: 9.30 en 6 uur Ds. Honkoop.
ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

MAANDAG 28 JUNI.

KORTGENE: 8 uur Ds. v. Stuijvenberg.

DINSDAG 29 JUNI.

MIDDELHARNIS: 7 u. Dr. Steenblok.
DORDRECHT, Kasperspad 16b. 7.30 u. Ds. Lamain.

WOENSDAG 30 JUNI.

AMSTERDAM-C.: 7.30 u. Ds. Dorrestejn
ALBLASSERDAM: 7 uur Ds. Lamain.
HERKINGEN: 7.30 uur Dr. Steenblok.
NAALDWIJK: 7.30 uur Ds. Ligtenberg.
POEDEROOYEN: 7 u. Dhr. Aangeenbrug

DONDERDAG 1 JULI.

AKKRUM: 8 uur Ds. Verhagen.
GOUDSWAARD: 8 u. Ds. Ligtenberg.
HERKINGEN: 4.30 u. Ds. Bel (huw.bev.)
KLAASWAAL: 8 uur Ds. Honkoop.
POORTUGAAL: 7.30 uur Ds. Lamain.
ZAANDAM: 7.30 uur Dhr. Wijting.

Frankering bij
abonnement
Rhenen

Mededeelingenblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtsche straatweg 149
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentaweg 91,
HILVERSUM.